

Publiquem un article d'un militant rus, que vam treure d'Informations ouvrières núm. 916. Ens parla de la situació dels desertors. Una contribució molt important en un moment en què la Unió Europea nega l'asil als desertors russos i vol tornar Ucraïna - on serien allistats per força- a centenars de milers de joves ucraïnesos que han fugit de la guerra. Una guerra que ja ha devorat un milió de joves ucraïnesos i russos, i que és alimentada per la UE i l'OTAN. A Europa es desenvolupa una campanya en defensa del dret d'asil per a desertors ucraïnesos i russos

«As simple as that»

Una contribució d'Aleksei Sakhnine, militant rus de La Pau des de Baix.

Aleksei, de 46 anys, és voluntari en l'organització de desertors russos Tviordy Znak («Signe dur»1), amb seu a Erevan (Armènia).

Explica com els seus companys aconsellen els soldats russos sobre com fugir de la guerra, esquivar els llocs de control, evitar les patrulles de la policia militar, escapar-se dels hospitals (de vegades baixant-se per la finestra amb llençols lligats) o fins i tot acabar a la presó, per poder sortir de l'infern del front.

«Els entenc perfectament», explica. «Estàs completament desorientat. No saps què fer ni on anar. Et corquen la culpa i la por. Arreu hi ha enemics, vigilància, controls. Al final, de cada deu persones, només dues decideixen fugir. Només una ho aconsegueix. I els més temorosos que no aconsegueixen vèncer la seva por moriran».

Als 18 anys, va ser cridat a files per complir el servei militar obligatori i es va veure embolicat a la guerra: Vladimir Putin havia iniciat el seu mandat amb la submissió de Txetxènia. Vint anys després, la guerra ho va trobar de nou. Les autoritats russes van decretar una «mobilització parcial» que va afectar prioritàriament els que ja tenien experiència militar.

«Al pati d'armes, vaig dir al meu comandant que patia de pacifisme. Es va posar a riure. Però jo ja havia vist la guerra. Aquesta és tota la diferència». No obstant això, aquesta segona guerra va resultar encara més terrible. «Recordo aquesta sensació. Camines de nit i sents cruixir els ossos sota els teus peus. Hi ha cadàvers per tot

arreu».

Al cap de sis mesos, Alexei va desertar. No va ser fàcil. En un hospital militar proper al capdavant, es va obrir les venes. Tot seguit, va ser traslladat d'un servei psiquiàtric a un altre i reclòs en un soterrani abans d'aconseguir escapar i arribar a Armènia, un dels pocs països on els ciutadans russos poden entrar sense passaport internacional, un document que la majoria dels soldats, senzillament, no tenen.

Almenys 120.000 desertors russos, probablement molts més. Avui dia, segons les seves estimacions, diversos milers de desertors russos s'amaguen a Armènia, Kazakhstan i Kirguizistan. Només uns quants centenars de persones han aconseguit arribar a països europeus veritablement segurs, principalment a Alemanya. Alhora, es disposa d'informació relativament fiable que indica almenys 120.000 casos de deserció a l'Exèrcit rus. En realitat, aquesta xifra podria ser molt més gran. Però la immensa majoria dels fugitius cauen a les mans de la policia militar. En general, són sotmesos a tortura i després tornats al capdavant sense cap tipus de judici. No més del 20% dels desertors arriben a ser jutjats davant d'un tribunal i condemnats a penes de presó. Desenes de milers més passen mesos a la clandestinitat, sense accés a l'assistència sanitària, sense feina legal, sumits en una por constant, abans de ser detinguts i enviats a l'escorxador.

Paradoxalment, les autoritats europees han esdevingut un aliat de pes per a la

policia militar de Putin en la seva persecució dels desertors. No reconeixen la deserció com a motiu suficient per concedir protecció o asil. Pel que fa als escassos desertors que aconsegueixen arribar a Europa —mitjançant vols de trànsit o fins i tot saltant d'un tren que travessa Lituània—, sovint se'ls denega l'asil i se'ls amenaça amb l'expulsió.

El 8 de juny, la presidenta de la Comissió Europea, Ursula von der Leyen, va anunciar una mesura encara més radical: prohibir que tots els russos que hagin servit a l'Exèrcit durant la guerra puguin entrar algun dia a Europa. No es tracta de turistes que vulguin passar les vacances a la Costa Brava entre un combat i un altre, sinó precisament de desertors.

«Així de senzill», va concloure la Sra. von der Leyen.

Els temors que aquests «criminals» puguin «cometre moltes malifetes», al·legats per la Sra. von der Leyen per justificar aquesta decisió, no permeten eludir la pregunta que ella mateixa ha deixat sense resposta: per què la Comissió Europea ajuda Vladimir Putin a mantenir la seva maquinària bèl·lica? Perquè el principal problema a què s'enfronta avui el Kremlin no és la manca de projectils o míssils, sinó la creixent escassetat de personal. Des de principis del 2026, el nombre de nous reclutes ha disminuït al voltant d'un 20%, malgrat la intensificació de les pressions exercides sobre els treballadors de la indústria, els estudiants, els reclutes del contingent i altres col·lectius vulnerables perquè signin

Per subscriure't a la Carta Setmanal del POSI

Si no la reps, et convidem que la rebes cada setmana. Si la reps, et proposem que subscriguis altres companys i companyes a qui els pugui interessar. L'elaboració i tramesa d'aquesta Carta suposa algunes despeses. El POSI, que l'edita, no rep ni demana subvencions. La nostra activitat i publicacions són finançades exclusivament per treballadors i treballadores. Et demanem un suport de 5 euros (o més, si vols) a l'any per donar suport a la publicació d'aquesta Carta Setmanal. El nostre compte a La Caixa és ES53 2100 2812 51 0200071314 (indicant suport Carta Setmanal)

Per rebre la Carta envia un correu a info@posicuarta.org
Contacta a través de <http://posicuarta.org/cartasblog/contacto>

un contracte militar.

Combinada amb el dèficit pressupostari, aquesta situació podria obligar el règim a tornar a recórrer a una mobilització forçosa que, com va demostrar l'experiència del 2022, comporta riscos de desestabilització política i fins i tot de rebel·lions armades.

En aquestes circumstàncies, la deserció massiva esdevé un factor decisiu, capaç de destruir la capacitat del Kremlin per lliurar una guerra d'agressió. Però és precisament en aquell moment quan la Comissió Europea tendeix la mà a Putin. «Al front, es comprèn els que deserten», explica Alexandre. «Quan algú se'n va de permís, tradicionalment se li desitja que no torni mai. Tothom sap que algun dia en podria ser el torn. El que reté la gent és la por: on fugir? Ens espera algú en algun lloc?»

La majoria dels soldats que no tornen al front després d'una estada a l'hospital o un permís es queden simplement al poble o petita ciutat natal, on la policia militar els localitza fàcilment.

«Sovint ajudem algú a amagar-se», explica l'Alexandre. «Després deixa de respondre als nostres missatges durant setmanes. Més tard ens assabentem que ho han aturat. Simplement no ha pogut aguantar més: s'ha tornat a casa i s'ha donat a la beguda. Molts pateixen estrès posttraumàtic. Estan perduts, desorientats. No saben què fer. Tenen por de llançar-se a allò desconegut». Per sortir de Rússia cal fer un esforç extraordinari. Alguns creuen la frontera de manera clandestina. Altres intenten aconseguir un passaport en una altra regió o mitjançant la corrupció. Altres es dirigeixen a Armènia o al Kazakhstan passant per Minsk. Cadascuna d'aquestes vies comporta riscos i dificultats considerables, i poques persones s'atreveixen a prendre-les.

Però els més afortunats, aquells que aconsegueixen arribar als països veïns, encara han de fer front a noves proves. La regularització de la seva situació sol ser difícil. Trobar feina en aquests països relativament pobres tampoc no és fàcil. Segons Alexei, a Armènia un ciutadà rus pot esperar guanyar entre 400 i 600 euros al mes. Més de la meitat d'aquesta quantitat es destinarà a pagar el

cost d'un llit simple en un alberg o un centre d'acollida.

A més, la influència de Rússia continua sent important a tots aquests països, i els desertors viuen amb la por constant de ser detinguts o expulsats. Quant a continuar el camí cap a països més segurs, això és gairebé impossible. És precisament això el que segueix sent avui dia el principal fre a un augment massiu de les desercions.

Tot i això, Europa compta amb una llarga tradició d'acollida de desertors. Durant la guerra del Vietnam, milers d'objectors de consciència i insubmisos nord-americans hi van trobar refugi. Més tard, es va concedir una protecció similar a persones que fugien de les guerres a Iugoslàvia, Txetxènia, Síria, Iraq i altres països. Per què aquesta experiència queda en paper mullat quan es tracta de l'«amença existencial» que el règim de Vladímir Putin representaria per a Europa?

Europa ha optat per una estratègia de lluita contra Putin basada no en la pau sinó en la victòria militar. Des de fa quatre anys i mig, el Vell Continent s'està rearmant i preparant-se al·legant un possible enfrontament durador amb Rússia. D'aquí a finals de la dècada, la despesa militar addicional podria assolir els 800.000 milions d'euros.

Segons el Financial Times, ja a mitjans del 2025, la superfície de les noves instal·lacions de producció militar a Europa superava els 7 milions de metres quadrats. La indústria armamentística s'està convertint en un dels motors de l'economia europea i modifica progressivament les relacions de poder al continent. Aquesta militarització es duu a terme en detriment de la despesa social i genera nous conflictes. I els qui se'n beneficien no tenen cap interès que acabi el conflicte bèl·lic ràpidament; el seu interès rau a mantenir una elevada despesa militar.

Això també explica l'actitud envers els

desertors. Segons la lògica de la militarització, no són aliats sinó membres de l'Exèrcit enemic. Constitueixen una amenaça a la qual caldria respondre amb més inversions a la indústria de defensa i als aparells de seguretat.

«As simple as that», diria la Sra. von der Leyen.

«La forma més eficaç de aplanar el camí cap a la pau»

Avui, els desertors refugiats a Armènia estan consternats per un rumor segons el qual uns cinquanta desertors russos estarien detinguts a la base militar russa de Gyumri. Ningú no sap amb certesa si aquesta informació és certa, ni si les autoritats armènies han pogut lliurar als desertors a Rússia. Però el pànic s'estén per les llars i els albergs on aquests homes porten de vegades mesos vivint. Després d'una llarga jornada, Alexandre no agafa el son. Es passa el temps tranquil·litant els seus companys d'infortuni i rellegint el programa polític de la seva organització.

«Ofereix una alternativa», s'hi llegeix. «La deserció massiva és el mitjà més eficaç, més humà i més ràpid d'aplanar el camí cap a la pau. La solidaritat amb els desertors pot reduir la capacitat del règim rus per continuar la guerra, alhora que ofereix una perspectiva concreta als que es neguen a matar o morir. El suport als desertors reforçaria així mateix la posició moral d'Occident: no protegem "enemics", sinó éssers humans que han triat la pau.

Cada soldat que es nega a tornar al capdavant, cada home que eludeix la mobilització, cada persona que opta per la desobediència en lloc de participar a la guerra representa una victòria per a la pau i una derrota per a la lògica de l'escalada militar.

La qüestió, per tant, no és si cal donar suport als desertors, sinó si estem disposats a aprofitar aquesta oportunitat de posar fi a la guerra altrament que no sigui mitjançant una espiral interminable de violència».

As simple as that.

